

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS NR.PI-100

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vidaus ligų gydytojo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir vidaus ligų rezidentūrą. Užsienyje įgyta vidaus ligų gydytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
2. Teisę verstis vidaus ligų gydytojo praktika Lietuvoje turi asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs vidaus ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią Medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal vidaus ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją.
3. Vidaus ligų gydytojas verčiasi vidaus ligų gydytojo praktika sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti vidaus ligų gydymo paslaugas.
4. Vidaus ligų gydytojas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais bei socialinės rūpybos specialistais.
5. Vidaus ligų gydytojas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma ir kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

6. Vidaus ligų gydytojas turi teisę:
 - 6.1. verstis vidaus ligų gydytojo praktika šios medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 6.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 6.3. išduoti asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 6.4. konsultuoti pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 6.5. siųsti pacientus reabilitacinio gydymo Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 6.6. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
 - 6.7. nustatyti žmogaus mirties faktą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 6.8. dalyvauti mokslinio tyrimo ir pedagoginėje veikloje, kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacines technologijas;
 - 6.9. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus;
 - 6.10. pagal kompetenciją teikti siūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, savivaldybių gydytojams, sveikatos priežiūros įstaigų administracijai, darbdaviams, gydytojų profesinėms draugijoms dėl pacientų ištyrimo, gydymo, reabilitacijos ir socialinių sąlygų pagerinimo bei vidaus ligų klausimais;

- 6.11. reikalauti iš darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, įrenginiai, higienos sąlygos, apsaugos priemonės, medicinos prietaisų priežiūra ir jų atnaujinimas), nurodytas kiekvienos diagnostinės ar gydomosios procedūros metodikoje;
- 6.12. diegti Lietuvos Respublikoje pripažintus naujus diagnostikos ir gydymo metodus;
- 6.13. naudotis gydytojams nustatytais socialinėmis ir kitomis garantijomis;
- 6.14. vidaus ligų gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų.

III SKYRIUS PAREIGOS

- 7. Vidaus ligų gydytojas privalo:
 - 7.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;
 - 7.2. tirti, diagnozuoti ligą, skirti gydymą bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę pagal savo kompetenciją;
 - 7.3. mokėti naudotis informacinėmis technologijomis, įdiegtomis įstaigos informacinėje sistemoje, išduoti elektroninius receptus, pildyti F025, n/p, mirties liudijimą;
 - 7.4. taikyti tik Lietuvos Respublikoje pripažintus tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus;
 - 7.5. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančius medicinos prietaisus;
 - 7.6. užtikrinti, kad medicinos prietaisai būtų laikomi, instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi teisės aktų nustatyta tvarka bei vadovaujantis gamintojo su medicinos prietaisu pateikta informacija;
 - 7.7. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei stiprinimo priemones;
 - 7.8. pacientą atsiuntusiam gydytojui raštu, pagal SAM nustatytus reikalavimus, pranešti konsultacijos rezultatus, tyrimo duomenis, rekomendacijas;
 - 7.9. nepriskirtais vidaus ligų gydytojo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistą;
 - 7.10. pranešti atsakingoms institucijoms apie išaiškintą ūmią infekcinę ligą, apsinuodijimą toksinėmis medžiagomis ar vaistų šalutinį poveikį;
 - 7.11. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
 - 7.12. tvarkyti medicinos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 7.13. turėti medicinos gydytojo spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 7.14. paaiškinti vidaus ligų gydytojo praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;
 - 7.15. teikti statistikos, privalomuosius atskaitomybės duomenis ir kitą informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka
 - 7.16. nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 7.17. laikytis vidaus ligų gydytojo praktiką reglamentuojančių teisės aktų;
 - 7.18. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas;
 - 7.19. bendradarbiauti su kitais darbuotojais, atliekančiais pirminę asmens sveikatos priežiūrą;
 - 7.20. sekti ir laiku vykdyti sveikatos prevencines programas, skatinamąsias paslaugas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

- 8. Vidaus ligų gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs studijas, suteikiančias vidaus ligų gydytojo profesinę kvalifikaciją, bei nuolat tobulindamas profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

9. Vidaus ligų gydytojas turi žinoti:

9.1. žmogaus anatomiją, fiziologiją, patofiziologiją, vidaus ligų etiologiją, patogenezę, simptomatiką, diagnostiką, gydymo principus, profilaktiką, vidaus ligoms gydyti skirtų vaistų klinikinę farmakologiją, asmenų, sergančiųjų vidaus ligomis reabilitacijos principus;

9.2. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo principus;

9.3. medicinos statistikos pagrindus;

9.4. darbo su dokumentais ir raštvedybos pagrindus;

9.5. pagrindinius sveikatos priežiūros rodiklius;

9.6. sveikatos draudimo principus ir rūšis;

9.7. naudojimosi informacinėmis duomenų bazėmis būdus;

9.8. sveikatos teisės pagrindus.

10. Vidaus ligų gydytojas turi išmanyti:

10.1. ligų etiologiją, patogenezę, simptomatiką bei diagnostikos, intervencinio ir operacinio gydymo principus ir indikacijas, kontraindikacijas, profilaktikos principus;

10.2. medicinos etikos pagrindus;

10.3. asmens sveikatos priežiūros organizavimo principus;

10.4. darbų saugos reikalavimus savo darbo vietoje.

11. Vidaus ligų gydytojas turi mokėti:

11.1. nustatyti diagnozę;

11.2. organizuoti reikiamų tyrimų atlikimą ir gebėti bendradarbiauti su kitais specialistais;

11.3. interpretuoti klinikinių, laboratorinių, endoskopinių, echoskopinių, radiologinių, branduolinės medicinos tyrimų rezultatus.

12. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, pagal savo kompetenciją ir įgūdžius diagnozuoti bei gydyti šias infekcines ir tam tikras parazitines ligas (kodai pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM):

12.1. žarnyno infekcines ligas (A02, A03, A04, A05, A06, A07, A08, A09);

12.2. tuberkuliozę (A18.0, A18.2, A18.3, A18.7, A18.8, A19);

12.3. tam tikras bakterines zoonozines infekcijas (A20, A21, A22, A23, A27, A28);

12.4. kitas bakterijų sukeltas ligas (A32, A36, A39, A40, A41, A42, A46, A49);

12.5. dažniausiai lytiškai santykiaujant plintančias infekcijas (A52, A54, A56);

12.6. Laimo ligą (A69.2);

12.7. riketsiozes (A75.1, A77);

12.8. centrinės nervų sistemos virusines infekcijas (A80, A84, A85, A86, A87);

12.9. virusines infekcijas, kurioms būdingi odos ir gleivinės pažeidimai (B00, B01, B02, B05, B06);

12.10. virusinį hepatitą (B15, B16.9, B18, B19);

12.11. žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) ligą (B20, B21, B22, B23);

12.12. kitas virusų sukeltas ligas (B25, B27, B34);

12.13. pirmuonių sukeltas ligas (B50–53, B55, B58);

12.14. helmintozes (B67, B75, B77, B78, B80).

13. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti šiuos navikinius susirgimus, esant indikacijų, nukreipti pacientą gydytojo specialisto (gydytojo onkologo chemoterapeuto, gydytojo onkologo radioterapeuto, gydytojo hematologo) konsultacijos ir skirti simptominių gydymą (kodai pagal TLK-10-AM):

13.1. virškinimo organų piktybinius navikus (C15, C16, C17, C18, C19, C20, C21, C22.0, C22.7, C23, C24, C25);

13.2. kvėpavimo ir krūtinės ląstos organų piktybinius navikus (C32.8, C33, C34, C38, C45.0);

13.3. lyties organų piktybinius navikus (C53, C54, C56, C61);

13.4. šlapimo organų piktybinius navikus (C64, C65, C67);

- 13.5. skydliaukės ir kitų vidaus sekrecijos liaukų piktybinius navikus (C73, C74);
- 13.6. limfinio, kraujodaros ir jiems giminingų audinių piktybinius navikus (C81, C82, C83, C84, C85, C88, C90, C91, C92, C93, C94, C95);
- 13.7. virškinimo organų gerybinius navikus (D12, D13);
- 13.8. kvėpavimo ir krūtinės ląstos organų gerybinius navikus (D14.1, D14.2, D14.3, D14.4);
- 13.9. širdies gerybinius navikus (D15.1);
- 13.10. tikrąją policitemiją (D45);
- 13.11. mielodisplazinius sindromus (D46);
- 13.12. lėtinę mieloproliferacinę ligą (mielofibrozę) (D47.1);
- 13.13. monokloninę gamapatiją (D47.2);
- 13.14. esencialinę (hemoraginę) trombocitemiją (D47.3).
14. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias kraujo ir kraujodaros organų ligas bei tam tikrus sutrikimus, susijusius su imuniniais mechanizmais (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 14.1. mitybines anemijas (D50, D51, D52, D53);
 - 14.2. įgytą hemolizinę anemiją (D59);
 - 14.3. kitas aplazines anemijas (D61);
 - 14.4. ūminę pohemoraginę anemiją (D62);
 - 14.5. purpurą, kitas hemoragines būkles, kitas kraujo ir kraujodaros organų ligas (D64.9, D69, D70, D73, D75);
 - 14.6. plaučių sarkoidozę (D86.0).
15. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją gydyti šias endokrinines, mitybos ir medžiagų apykaitos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 15.1. skydliaukės funkcijos sutrikimus (E01, E02, E03, E04, E05, E06.1, E06.3, E06.4);
 - 15.2. cukrinį diabetą (E10, E11);
 - 15.3. kitus gliukozės reguliavimo ir kasos vidaus sekrecijos funkcijos sutrikimus (E16.0, E16.1);
 - 15.4. kitus endokrininių liaukų funkcijų sutrikimus (E20, E21, E24, E27);
 - 15.5. mitybos trūkumus (E43, E44);
 - 15.6. nutukimą (E66);
 - 15.7. lipoproteinų apykaitos sutrikimus ir kitas lipidemijas (E78);
 - 15.8. medžiagų apykaitos sutrikimus (E79.0, E83; E85, E86, E87, E89.0, E89.2).
16. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją gydyti šiuos psichikos ir elgesio sutrikimus (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 16.1. demenciją (F00, F01, F03);
 - 16.2. lengvos formos depresiją (F32, F33.0);
 - 16.3. somatoforminius sutrikimus (F45.2, F45.3);
 - 16.4. neurasteniją (F48.0).
17. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, pagal savo kompetenciją ir įgūdžius diagnozuoti bei gydyti šias nervų sistemos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 17.1. uždegimines centrinės nervų sistemos ligas (G00, G03, G04);
 - 17.2. ekstrapiramidinius ir judesių sutrikimus (G20, G21, G24.8);
 - 17.3. Alzheimerio ligą (G30);
 - 17.4. išsėtinę sklerozę (G35);
 - 17.5. epizodinius ir paroksizminius sutrikimus (G40, G43, G44, G45, G47.3);
 - 17.6. nervų, nervų šaknelių ir rezginių sutrikimus (G50.0, G54, G55);
 - 17.7. polineuropatijas ir kitus periferinių nervų sistemos sutrikimus (G61, G62, G63);
 - 17.8. mioneuralinių jungčių ir raumenų ligas (G72);
 - 17.9. kraujagyslines mielopatijas (G95.1).

18. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias kraujotakos sistemos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):

18.1. reumatą ir lėtines reumatinės širdies ydas (I00, I01, I02, I05, I06, I07, I08);

18.2. hipertenzines ligas (I10, I11, I12, I13, I15);

18.3. išeminę širdies ligą (I20, I21, I22, I25);

18.4. plautinę širdies ligą ir plaučių kraujotakos ligas (I26, I27.0);

18.5. kitas širdies ligas (I30, I31, I32, I33, I34, I35, I36, I40, I41, I42, I43, I44, I45, I47, I48, I49, I50);

18.6. cerebrivaskulines (smegenų kraujagyslių) ligas (I60, I61, I63, I64, I67.4, I67.8);

18.7. arterijų, arteriolių ir kapiliarų ligas (I70, I71.0, I73.0, I73.1, I73.9, I78.0);

18.8. flebitą ir tromboflebitą (I80);

18.9. kitą veninę emboliją ir trombozę (I82);

18.10. hipotenziją (I95).

19. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias kvėpavimo sistemos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):

19.1. gripą ir pneumoniją (J09, J10, J11, J12, J13, J14, J15, J16, J17, J18);

19.2. ūminį bronchitą (J20);

19.3. lėtines apatinių kvėpavimo takų ligas (J40, J41, J44, J45, J47);

19.4. bronchitą ir pneumonitą, sukeltą įkvėptų cheminių medžiagų, dujų dūmų ir garų (J68.0);

19.5. kitas intersticines plaučių ligas (J84);

19.6. pūlingas ir nekrozinės kvėpavimo takų būklės (J85.1, J85.2, J86);

19.7. kitas pleuros ligas (J90, J93);

19.8. lėtinį kvėpavimo nepakankamumą (J96.1).

20. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias virškinimo sistemos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):

20.1. stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos ligas (K20, K21, K22, K25, K26, K29.0, K30, K31);

20.2. neinfekcinį enteritą ir kolitą (K50, K51, K52.2);

20.3. kitas žarnų ligas (K57.1, K57.3, K57.5, K57.9, K58, K59);

20.4. kepenų ligas (K70, K71, K72, K73, K74, K76.5, K76.6);

20.5. tulžies pūslės, tulžies latakų ir kasos pažeidimus (K80, K81, K82, K85, K86) be kasos audinio nekrozės;

20.6. kitas virškinimo sistemos ligas (K90.0, K90.4, K91.0, K91.1, K91.5).

21. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias odos ir poodžio ligas (kodai pagal TLK-10-AM):

21.1. vaistų ir medikamentų sukeltą odos bėrimą (L27.0, L27.1);

21.2. dilgėlinę ir eritemą (raudonę) (L50, L52).

22. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):

22.1. artropatijas (M01.2, M02, M03, M05, M06, M07, M08, M09, M10, M11, M13, M15, M16, M17, M19);

22.2. sisteminės ir jungiamojo audinio ligas (M30, M31, M32, M33, M34, M35);

22.3. dorsopatijas (M42, M43, M45, M46, M47, M48, M49, M50, M51, M53, M54);

22.4. minkštųjų audinių ligas (M60, M65.8, M75.5, M77);

22.5. osteopatijas ir chondropatijas (M80, M81, M82);

22.6. kitas kaulų ir kremzlių ligas (M89.0, M94.0).

23. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, pagal savo kompetenciją ir įgūdžius diagnozuoti bei gydyti šias urogenitalinės sistemos ligas (kodai pagal TLK-10-AM):

23.1. glomerulų ligas (N00, N02, N03, N04);

23.2. inkstų kanalėlių intersticinio audinio ligas (N10, N11, N14.0, N14.2);

- 23.3. inkstų nepakankamumą (N17, N18);
- 23.4. inkstų ir šlapimtakių akmenis (N20);
- 23.5. kitas šlapimo sistemos ligas (N30, N39);
- 23.6. vyro lyties organų ligas (N40, N41, N45);
- 23.7. moters dubens ir lyties organų ligas (N70.1, N94.3, N94.5);
- 23.8. įgimtas šlapimo organų sistemos formavimosi ydas (Q61, Q63).
- 24. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šiuos simptomus, pakitimus ir nenormalius klinikinius bei laboratorinius radinius, neklasifikuojamus kitur (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 24.1. simptomus, susijusius su virškinimo sistema ir pilvu (R10, R12, R13, R14, R15);
 - 24.2. simptomus, susijusius su šlapimo organų sistema (R30, R31, R32, R33);
 - 24.3. bendruosius požymius ir simptomus (R50, R52, R53, R55, R57).
- 25. Vidaus ligų gydytojas turi įtarti, diagnozuoti ir pagal savo kompetenciją bei įgūdžius gydyti šias traumas, apsinuodijimus ir kitus išorinių priežasčių padarinius (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 25.1. galvos smegenų sutrenkimą (S06.0);
 - 25.2. vieno šonkaulio, kito nei pirmasis, lūžį (S22.32);
 - 25.3. apsinuodijimą narkotikais, vaistais ir biologinėmis medžiagomis (T36, T37, T38, T39, T40, T41, T42, T43, T44, T45, T46, T47, T48, T50);
 - 25.4. alkoholio, organinių tirpiklių, korozinių medžiagų toksinį poveikį (T54.2, T54.3, T55, T51.0, T51.9, T52);
 - 25.5. kitų neorganinių junginių, dujų, dūmų ir garų toksinį poveikį (T58, T59);
 - 25.6. pesticidų toksinį poveikį (T60.1, T60.3);
 - 25.7. kitų suvalgytų nuodingų medžiagų toksinį poveikį (T62);
 - 25.8. kontaktų su nuodingais gyvūnais toksinį poveikį (T63.0, T63.4);
 - 25.9. maisto, užteršto aflatoksinais ir kitais mikotoksinais, toksinį poveikį (T64);
 - 25.10. kitus ir nepatikslintus išorinių priežasčių padarinius (T67, T68, T78.3, T78.4);
 - 25.11. sužalojimų, apsinuodijimų ir kitų išorinių poveikių padarinius (T96, T97).
- 26. Vidaus ligų gydytojas, kompleksiskai tirdamas, konsultuodamas ir gydydamas pacientus, turi gebėti atlikti šias diagnostines ir gydomasias procedūras:
 - 26.1. elektrokardiogramą;
 - 26.2. krūvio elektrokardiogramą;
 - 26.3. spirometriją;
 - 26.4. pleuros ertmės punkciją;
 - 26.5. ascito punkciją;
 - 26.6. kaulų čiulpų punkciją;
 - 26.7. širdies echoskopiją*;
 - 26.8. skydliaukės echoskopiją*;
 - 26.9. vidaus organų echoskopiją*;
 - 26.10. širdies defibriliaciją;
 - 26.11. taikyti reanimacines priemones.

* vidaus ligų gydytojai, ne anksčiau kaip 2006 m. baigę rezidentūrą ir (ar) turintys įvadinio kurso baigimo pažymėjimą.

**IV SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ**

27. Vidaus ligų gydytojas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.